

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

**ELŐTERJESZTÉSEK
FEDŐLAPJA**

Az előterjesztés címe, tárgya:	Tájékoztató a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról
Az előterjesztő megnevezése:	Lengyelné Nagy Beatrix, a Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ megbízott vezetője
	Dr. Pap Magdolna, a PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda vezetője
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2017. május 10.
Mellékletek száma:	1 db
Mellékletek megnevezése:	Tájékoztató a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról
Feladatot jelent:	
Véleményező bizottság:	Humán Erőforrás Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	
Előkészítésben részt vevő kabinettitkár neve, aláírása:	Dr. Birinyi Alexandra
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2017. április 26.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	Balogh Renáta
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó: A zárt ülés elrendelésének indoka:	Nyílt ülésen tárgyalandó
	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/4544/2017
Előkészítésben résztvevők:	Lengyelné Nagy Beatrix, a PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda

**Tájékoztató
a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglaltak szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig a külön jogszabályban meghatározott tartalommal átfogó értékelést készít.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 170/A. §-a szerint a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében meghatározott, a települési önkormányzat által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

Múlt évben a Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 167/2016. (V. 11.) sz. határozatával tudomásul vette a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztatót, és megállapította, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása megfelelő szakmai színvonalon történik.

A 2016. évben a Jászberény Városi Önkormányzat

- a fenntartásában működő Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegysége útján gondoskodott a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátásáról,
- a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás tagönkormányzataként a Társulás fenntartásában működő Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központja útján biztosította a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátását,
- a gyermekek átmeneti otthoni ellátása biztosításának érdekében ellátási szerződést kötött az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával.

Kérjük tájékoztatónk megtárgyalását és az alábbi határozati javaslat – egyszerű többséggel történő - elfogadását.

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2017. (V. 10.) határozata

A 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató tudomásul vételéről

1. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló – e határozat mellékletét képező – tájékoztatót tudomásul veszi.
2. A Képviselő-testület megállapítja, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása a múlt évben megfelelő szakmai színvonalon történt.

Erről:

1. Jász-Nagykún-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Szolnok,
2. Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ – Jászberény,
3. a PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda,
4. Humán Erőforrás Bizottság valamennyi tagja,

5. Képviselő-testület valamennyi tagja,
6. Irattár *értesül.*

Jászberény, 2017. április 24.

Lengyelné Nagy Beatrix s.k.
Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ
megbízott vezetője

dr. Pap Magdolna s.k.
irodavezető

Tájékoztató a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 14. § (1) bekezdése szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

1./ A település demográfiai mutatóinak alakulása

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatala Kormányablak Osztályának adatszolgáltatása szerint Jászberény lakossága 2016. december hó 31. napján 26 341 fő volt.

A december 31-i állapot szerint a korösszetétel adatai a következők:

A lakosság 23%-a (6078 fő) 62 éven felüli, 60%-a 19-62 év közötti (15721 fő), a 0-18 év közötti korosztály aránya 17%-os (4542 fő). A lakosság 86.3%-a (22732 fő) 14 éven felüli, a 0-14 év közötti korosztály aránya 13.7%-os (3609 fő).

A gyermekek 0-5 év közötti korosztályának aránya 31.4% (1424 fő), a 6-13 éves korosztály aránya 42.7% (1941 fő), 14-18 év közötti korosztály aránya 25.9% (1177 fő).

A jelenlegi és az előző időszakra vonatkozó adatok összehasonlítása során megállapítható, hogy lényeges változás nem következett be a korösszetételben, illetve annak arányaiban.

2./ Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság** megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, természetbeni támogatásnak és egyéb kedvezményeknek (ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg a jogosult gyermek számára a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel. A 2016. évben gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, és 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át, 8. évfolyam fölött tanuló gyermek esetében pedig a térítési díj 50%-át kellett kedvezményként biztosítani. Az előző évhez képest változás nem történt.

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek** – a törvényi előírásnak megfelelően – **augusztus és november hónapban** fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható **Erzsébet utalvány formájában természetbeni támogatást kaptak**, melynek összege a múlt évben 5.800.- Ft volt alkalmanként, gyermekenként, ez az összeg nem változott az előző évhez képest.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a benyújtott kérelmek alapján a múlt évben 658 fő (609 gyermek és 49 nagykorú fiatal) részére állapítottunk meg, 2 elutasító döntés született a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel, 12 esetben került sor megszüntetésre családbafogadás, nevelésbe vétel elrendelése, illetve a család jövedelmi viszonyaiban bekövetkezett változásra tekintettel. Az előző évhez képest csökkent a kedvezményben részesítettek száma. A Jászberény város illetékességi területén élő gyermekek 13%-a volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A kedvezményezettek közül 158 gyermek 6 év alatti, 305 az általános iskolások száma, míg 146 fő középiskolás. A 18 év feletti, saját jogon kedvezményre jogosultak száma pedig 49 fő.

A kedvezményre jogosultak 342 családban nevelkedtek.

A családok gyermekszám szerinti megoszlása a következő:

Egy gyermeket neveltek 163 családban, kettőt 107 családban. A három gyermekes családok száma 47, a négy és több gyermekesek száma pedig 25 volt.

184 család volt, ahol a szülő egyedül nevelte gyermekét, ez 53.8% a kedvezményre jogosult családokhoz viszonyítva.

A megállapított kedvezményre jogosult gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem nem érte el a nyugdíjminimum felét (14.250.- Ft-ot) 51 család esetében, a nyugdíjminimum felénél több volt, de nem érte el a nyugdíjminimumot (28.500.- Ft-ot) 167 családnál, míg 124 család esetében haladta meg a nyugdíjminimumot az egy főre jutó havi jövedelem.

A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. E rendelkezés hatályba lépése óta pénzbeli ellátás megállapítására nem került sor, erre irányuló kérelem nem érkezett.

2013. szeptember hó 1. napjától a jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során - az ügyfél erre irányuló kérelme esetén – a Gyvt. vonatkozó rendelkezéseire tekintettel megvizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását is, külön döntéssel állapítja meg, hogy a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tekintettel a szülő/gyám alacsony iskolai végzettségére (legfeljebb alapfokú végzettség), a szülő/gyám alacsony foglalkoztatottságára, az elégtelen lakáskörülményekre, a nevelésbe vételre, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátásra.

A múlt évben a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 32 gyermek esetében került sor. 12 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és az elégtelen lakókörnyezetre, 20 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és a szülők/egyik szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel.

Hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 198 gyermek esetében került sor. 187 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére, 11 gyermek esetében mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel.

A 2014 januárjától az átmeneti segélyt és a temetési segélyt felváltotta az önkormányzati segély - mint új szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás -, melybe beépítésre került a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás is.

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény III. fejezete rendelkezett a szociális ellátások rendszerének átalakításáról. E fejezet 3. pontja jelentősen módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, s a hatásköri változások mellett 2015. március hó 1. napjától új ellátási formát, a települési támogatást – mint kiadáskompenzáló támogatást – vezette be, az önkormányzati segély megszűnt.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Erőforrás Bizottsága a települési támogatásról szóló 15/2016. (I. 14.) határozatával javasolta a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelet 6. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott, gyermekre tekintettel igényelhető eseti rendkívüli települési támogatás vonatkozásában, hogy a jogosultsági feltétel kerüljön kiterjesztésre a családban egy főre jutó havi jövedelem tekintetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosáig, továbbá a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez szövegrésszel egészüljön ki e pont. A Képviselő-testület az egyes önkormányzati rendeletek módosításáról szóló 3/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelettel módosította, kiegészítette a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelet 6. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott, gyermekre tekintettel igényelhető eseti rendkívüli települési támogatást, így a jogosultsági feltétel kiterjesztésre került a gyermeket gondozó családban egy főre jutó havi jövedelem tekintetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszereséről annak háromszorosáig, továbbá a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez szövegrésszel egészült ki e pont. A települési támogatás pénzügyi fedezete a Jászberény Városi Önkormányzat 2016. évi költségvetési előirányzatainak megállapításáról szóló 2/2016. (II. 11.) önkormányzati rendeletben biztosított volt.

A **települési támogatás**ról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendeletet 6. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint rendkívüli települési támogatásra volt jogosult a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, a gyermeket gondozó család a gyermek iskoláztatásához, a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szoruló család, ha az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.

A múlt évben 312 esetben 224 család részesült ebben a támogatási formában.

A támogatásban részesültek 75%-a (168 család) egy alkalommal, 16%-a (35 család) két alkalommal, 9%-a (21 család) három vagy több alkalommal részesült támogatásban.

Az esetek 72%-ában (224 eset) a gyermekek óvodáztatásának, iskoláztatásának költségéhez, az esetek 18%-ában (54 eset) a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségéhez, az esetek 5%-ában (17 eset) a gyermek fogadásának előkészítéséhez, az esetek 5%-ában (17 eset) a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartáshoz kértek a gyermekek törvényes képviselői e támogatást.

A szülők 22 esetben kértek óvodáztatáshoz támogatást, az esetek 73%-ában (16 est) egy alkalommal, 3 esetben 2 alkalommal, 202 esetben igényeltek iskoláztatási támogatást, az esetek 69%-ában (140 eset) 1 alkalommal, 20 esetben 2 alkalommal, 6 esetben 3 alkalommal, 1 esetben 4 alkalommal. Több alkalommal a három vagy több gyermekes családok kérelmeztek támogatást.

A Jászberény Városi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) a 2016. évi költségvetési előirányzatainak megállapításáról szóló 2/2016. (II. 11.) önkormányzati rendelet 16. § (4) bekezdése szerint a 16. táblázatának II. címszó f) pontjában megjelölt, a Humán Erőforrás Bizottság döntési jogkörébe utalt előirányzat terhére, 1.350.000.- Ft erejéig biztosította a karácsonyi utalványt 647 rászoruló gyermek, 358 család számára.

Újszülöttek életkezdési támogatása

A Képviselő-testület a 4/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelettel döntött az újszülöttek életkezdési támogatásáról. E rendelet 4. §-ában foglaltak szerint az Önkormányzat a törvényes képviselő kérelmére egyszeri önkormányzati életkezdési támogatásban részesíti azt a jászberényi lakcímmel rendelkező újszülöttet, akinek legalább az egyik törvényes képviselője a gyermek születésekor és az azt megelőző legalább 1 éve folyamatosan Jászberény város közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik, és a kérelem beadásakor életvitelszerűen is a gyermekkel együtt Jászberényben él. A támogatás összege gyermekenként 40.000.- Ft. E támogatási összeg a gyermek nevére szóló Kincstári Start-értékpapírszámlára kerül utalásra. A megállapított támogatást utólag, a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig kell folyósítani, a folyósításról a jegyző gondoskodik. E támogatás kamatokkal növelt összegét a gyermek 18. életévének betöltését követően veheti fel. A megállapított támogatás kifizetésére, felhasználására vonatkozóan a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló törvény rendelkezései az irányadóak.

A múlt évben az újszülött törvényes képviselőjének kérelmére 108 gyermek részére került megállapításra e támogatás.

Önkormányzati védőoltási program

A Képviselő-testület az 5/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelettel döntött az önkormányzati védőoltási programról a gyermekek egészséges fejlődése érdekében prevenciós céllal. E rendelet 3. §-a szerint az Önkormányzat a Jászberény város közigazgatási területén állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, és életvitelszerűen is a törvényes képviselővel együtt Jászberényben lakó, a tárgyévben 6 hetes kort betöltő gyermekek részére térítésmentesen biztosítja a súlyos rotavírus fertőzés elleni védőoltást a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére.

E rendelet 4. §-a szerint az Önkormányzat a Jászberény város közigazgatási területén állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, és életvitelszerűen is a törvényes képviselővel együtt Jászberényben lakó, a tárgyévben 15 hónapos kort betöltő gyermekek részére térítésmentesen biztosítja a bárányhimlő (varicella zoster vírus) elleni védőoltást a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére.

A múlt évben a jogosult gyermekek közül a törvényes képviselő kérelmére 164 gyermek részesült Rotarix és 189 gyermek Varilrix védőoltásban.

Szünidei gyermekétkeztetés

Az Önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a 2016. évben napi egyszeri ingyenes meleg-étkeztetés formájában, 375.-Ft/adag értékben, 211 fő hátrányos és 46 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (összesen 257 fő gyermek) részére biztosított étkeztetést a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére a szünidei időszakokban. A rendelkezésre álló forrás 4.238.080.- Ft, melynek 100%-a (pályázati) központi költségvetési támogatás volt, melyből 2.512.075.- Ft került felhasználásra.

Tavaszi szünet: 2016. év március hó 24. napjától 2016. év március hó 29. napjáig (3 munkanap) 39 fő részére 55.721 Ft összegben.

Nyári szünet: 2016. év június 29. napjától 2016. augusztus 25. napjáig (43 munkanap) 119 fő részére 2.231.708,- Ft összegben.

Őszi szünet: 2016. év november hó 2. napjától 2016. év november hó 4. napjáig (3 munkanap) 42 fő részére 61.768,- Ft összegben.

Téli szünet: 2016. év december hó 22. napjától 2017. január hó 2. napjáig (7 munkanap) 57 fő részére 162.878,- Ft összegben.

3./ Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. 94. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat (bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona), szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése szerint a Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik.

A múlt évben a **Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegysége** 62 férőhelyen biztosította a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását.

Jászberény város közigazgatási területén a múlt évben a Gyermekcentrum Alapítvány a fenntartásában működő **Fejlesztő Kuckó, Manócska, Virágoskert, Katica Családi Napközik**ben 7-7-7-7 férőhellyel biztosította a gyermekek (húszhetestől tizennégy éves korig) napközbeni ellátását.

A Manósziget Családi Napközi és Játsszóház Nonprofit Kft. fenntartásában működő **Menő Manó, Csicsergők**, illetve **Fecsegő Tipegők Családi Napközik** 7-7-7 férőhellyel gondoskodtak a gyermekek ellátásáról.

A Rella Baba Nonprofit Kft. fenntartásában 2015 novemberétől kezdhette meg működését a **Baby World Családi Napközi** 7 férőhellyel.

Ettől az évtől kezdődően a családi napközik – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint – már családi bölcsődeként működnek tovább.

2017 januárjától:

- a Gyermekcentrum Közhasznú Alapítvány fenntartásában működő Fejlesztő kuckó Családi bölcsőde Hálózatában a Katica Családi Bölcsőde, a Virágoskert Családi Bölcsőde, a Manócska Családi Bölcsőde és a Fejlesztő kuckó Családi Bölcsőde 7-7-7-7 férőhellyel,

- a Manósziget Családi Napközi és Játsszóház Nonprofit Kft. fenntartásában működő Manósziget Családi Bölcsőde Hálózatában a Menő Manó Családi Bölcsőde, a Fecsegő Tipegők Családi Bölcsőde és a Csicsergők Családi Bölcsőde 7-7-7 férőhellyel,

- a Rella Baba Nonprofit Kft. fenntartásában működő Baby World Családi Bölcsőde 7 férőhellyel biztosítja továbbra is a gyermekek ellátását.

Az alapellátás célja: hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában foglalt feladatkörében eljárva, e törvény 87. §-a alapján a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás létrehozásáról szóló 98/2013. (IV. 10.) határozatával döntött arról, hogy a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, mint önkormányzati feladat hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulást hoz létre Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás elnevezéssel, és elfogadja a társulási megállapodást.

A társulási megállapodás 9. pontja szerint: a Társulás a társult önkormányzatok közigazgatási területén 2013. július 1-től társulási formában biztosítja a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást az általa jogutódlással átvett integráltan működő intézmény, a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat keretei között a hatályos működési engedélyben foglaltak szerint, az ellátási területéhez tartozó települések közigazgatási területén.

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás – intézményfenntartóként – a **Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat** Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központja útján gondoskodott a múlt évben Jászberény város közigazgatási területére is kiterjedő illetékességgel a gyermekjóléti szolgáltatásról, mint **alapellátásról**.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 2016. január elsejei hatállyal módosította a szociális törvényt és a Gyvt.-t. A módosítás értelmében 2016. január hó 1. napjától a települési önkormányzat köteles biztosítani a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtet. A családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató – család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A járasszékhely település lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni, melynek ellátási területe a járás lakosságára terjed ki. A települési önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást más szervvel, személlyel kötött ellátási szerződés útján, illetve társulásban is biztosíthatja. Család- és gyermekjóléti központnak az a járasszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

Az Szt. 136. § (8) bekezdése és a Gyvt. 174. § (4) bekezdése rögzítette, hogy a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető. Az Szt. 136. § (9) bekezdésében és a Gyvt. 174. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel a Képviselő-testület felülvizsgálta a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést, és 2015. november 30-ig döntött a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának a 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról.

A Képviselő-testület a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításáról szóló 405/2015. (X. 14.) határozatával kinyilvánította, hogy Jászberény város közigazgatási területére kiterjedően kötelezően ellátandó családsegítés feladatot, valamint - járasszékhely településként - a Jászberényi Járás közigazgatási területére kiterjedően kötelezően biztosítandó gyermekjóléti központi feladatokat 2016. január hó 1. napjától kezdődően

továbbra is – mint a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás tagja – a Társulás által létrehozott és fenntartott Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézmény útján kívánja ellátni a feladat ellátására vonatkozó megállapodásban foglaltak szerint.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal a JN/17/00202-6/2016 számú határozatával 2016. január elseji hatállyal módosította a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat – mint engedélyes – szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatait. E módosítás szerint a Jászberény, Ferencesek tere 3/a. szám alatt található I. számú Szakmai Központ Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központként működött tovább.

A Képviselő-testület a 263/2016. (X. 12.) határozatával – a Gyvt. 94. § (4) bekezdésében, Magyarország 2017. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2016. évi LXVII. törvény 2017. január hó 1. napjától hatályos 50. §-ában foglaltakra – kinyilvánította, hogy

- a család- és gyermekjóléti szolgálat feladat Jászberény város közigazgatási területére kiterjedő,
- a család- és gyermekjóléti központi feladat Jászberényi Járás közigazgatási területére kiterjedő,

2017. január hó 1. napjától kezdődő ellátására önálló jogi személyiséggel rendelkező, Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ elnevezésű költségvetési szervet hoz létre, melynek székhelye: 5100 Jászberény, Ferencesek tere 3/a.

A Képviselő-testület a 308/2016. (XII. 14.) határozatával elfogadta, hogy a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás fenntartásában működő Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2016. december 31. napján megszűnik, az intézmény által végzett közfeladat jövőbeni ellátásának módja, szervezeti formája: 2017. január 1-től a család- és gyermekjóléti központ közfeladatait Jászberény Város közigazgatási területén a Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Város közigazgatási területén a Jászapáti Család- és Gyermekjóléti Központ látja el.

A Képviselő-testület a 307/2016. (XII. 14.) határozatával – tekintettel a Gyvt. 97. § (1) és (3) bekezdéseiben, a Képviselő-testület 263/2016. (X. 12.) határozatának 6. pontjában, a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa 65/2016. (XI. 14.) határozatának 1. pontjában foglaltakra - kinyilvánította, hogy

- ellátási szerződést köt család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak ellátására a Jászberényi Járáshoz tartozó Jásztelek Községi Önkormányzattal – mint közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzattal – Jásztelek és Jászboldogháza települések lakosaira kiterjedően;
- ellátási szerződést köt család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak ellátására a Jászberényi Járáshoz tartozó Jászfelsőszentgyörgy Községi Önkormányzattal – mint közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzattal – Jászfelsőszentgyörgy és Jászágó települések lakosaira kiterjedően;
- ellátási szerződést köt család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak ellátására a Jászberényi Járáshoz tartozó Jászfákóhalma Községi Önkormányzattal – mint Polgármesteri hivatal működtető települési önkormányzattal – Jászfákóhalma település lakosaira kiterjedően.

Gyermekek átmeneti otthoni ellátása

A Képviselő-testület Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában, a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt feladatkörében eljárva –figyelemmel a Gyvt. 96. § (1)-(2) bekezdéseiben, 97. § (1) bekezdésében foglaltakra – a gyermekvédelmi törvényben előírt kötelezettség teljesítésének, gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében a

133/2016. (III. 9.) határozatával döntött arról, hogy ellátási szerződést köt az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával a Társulási Tanács 6/2016. (II. 15.) határozatának 2. pontjában meghatározott feltételek szerint a 2016. évre szólóan. A Képviselő-testület kinyilvánította továbbá, hogy a gyermekek átmeneti otthoni ellátásának biztosítására előírt törvényi kötelezettségnek a jövőben az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával kötött ellátási szerződés útján kíván eleget tenni. A múlt évben nem került sor jászberényi gyermek intézményi elhelyezésére.

A Képviselő-testület a gyermekek átmeneti otthoni ellátásáról szóló 310/2016. (XII. 14.) határozatával döntött arról, hogy a gyermekvédelmi törvényben előírt kötelezettség teljesítésének, gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében 2017. január hó 1. napjától 2021. december hó 31. napjáig terjedő határozott időre, az üres férőhelyek terhére biztosított 1 férőhelyre ellátási szerződést köt az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával.

3.1. A Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ bemutatása, munkafeltételeinek alakulása

A településen működő család- és gyermekjóléti szolgáltatás múltja és jelene – a kezdetektől napjainkig

A település gyermekjóléti ellátása az évek során több átalakuláson és fenntartóváltáson ment keresztül, amíg eljutott a jelenlegi szervezeti formájába. Mivel 2017. január 1-jével ismét egy jelentős változás következett be az intézmény helyzetében és működésében, az átláthatóság érdekében fontossá vált egy összefoglaló áttekintést nyújtani az intézmény fejlődési útjáról, mely az alábbiakban vázolható:

A családok segítésének előzményeként fontos megemlíteni, hogy Jászberényben már a kezdetektől nagy hagyományai voltak a családsegítésnek, hiszen a 80-as években Magyarországon az elsők között alakult városunkban családsegítő szolgálat. Egy a 70-es évek végén zajlott országos kutatási program eredményeként („Társadalmi Beilleszkedési Zavarok Magyarországon”) a javaslatok között szerepelt a szakterületen egy új intézménynek számító „családgondozó állomások” hálózatának létrehozása. Ennek nyomán a különböző régiókban fokozatosan jöttek létre ezek az ún. „kísérleti” intézmények, 1985-ben Budapesten és néhány vidéki településen, köztük Jászberényben is „Családsegítő Központ” alakult. A jászberényi intézmény az új ellátórendszer keretében kisvárosi modellt képviselt és működésének 6 éve alatt a megyében létrejött családsegítők módszertani feladatait is ellátta. Bár a szolgáltatást 1991-ben a Polgármesteri Hivatal Népjóléti Irodájának keretébe integrálták, szakmai tapasztalataival mindenképpen nagy szerepet játszott a településen a családsegítés meghonosításában.

Meghatározó fordulatot jelentett, hogy az Országgyűlés 1997. április 22-én, közel 10 éves előkészület után elfogadta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt. A teljesen új szellemiségű jogszabályi keret a gyermekvédelem területén gyökeres szervezeti és szemléleti változásokat, valamint a döntéshozói és a napi gondozási munka színvonalának javítását kívánta elérni. A törvény által létrehozott új szervezeti struktúra egyik alappilléreként minden településen kötelezően létre kellett hozni a gyermekjóléti szolgálatokat.

Időközben a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglaltaknak megfelelően az önkormányzatoknak 1999. december 31-ig települési szinten meg kellett teremteni a családsegítő alapellátás feltételeit is.

Ennek eredményeként jött létre 1997. november 1-jével a településen a gyermekjóléti szolgáltatás, mely kezdetben a Jászberény Város Polgármesteri Hivatalának Szociális Irodáján belül önálló munkakörben foglalkoztatott szakemberrel látta el a feladatokat, majd **1998. november 1-jével** a két szolgáltatás integráltan történő biztosítására önálló intézmény alakult, a **Jászberényi Családsegítő-Gyermekjóléti Szolgálat**, mely a Jászberény, Lehel vezér tér 9. szám alatt működött egészen 2007. december végéig.

A közszolgáltatási feladatok gazdaságosabb, költséghatékonyabb átszervezése érdekében a Jászsági Kistérség települései 2007-ben a térséghez tartozó települések közül 12 település részvételével megalapította a **Jászsági Többcélú Társulás fenntartásában a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot** (továbbiakban Jászsági Szolgálat). Az intézmény **2008. január 1-jén kezdte meg működését**. Városunk korábbi intézménye (a jászberényi Családsegítő-Gyermekjóléti Szolgálat) jogutódlással került át az új társulási intézmény szervezetébe, melynek székhelye és egyben egyik szakmai központja Jászberény lett és a Ferencesek tere 3/a. szám alatt nyert elhelyezést. Az intézmény jelenleg is itt működik.

2013-ban ismét átalakuláson ment keresztül a szervezet. A Jászsági Többcélú Társulás 2013. június hó 30. napjával megszűnt. Az egyeztetések alapján a továbbiakban 13 jászsági település közös szándéka szerint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás – mint kötelező önkormányzati feladat – ellátására egy új, intézményfenntartó társulást, a **Jászsági Szociális Szolgáltató Társulást** hozott létre **2013. július 1-jével**. A szolgáltatások biztosítása a fenntartóváltás mellett továbbra is Jászsági Szolgálat keretein belül került megszervezésre.

Mindezek után az intézmény egy újabb fordulóponthoz érkezett, mivel a **2016. január 1-jével** hatályossá váló újabb jogszabályváltozások eredményeként egy **új, és jelentős szerkezeti átalakuláson** esett át. A szolgáltatások integrációjával a továbbiakban családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet, települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten pedig család- és gyermekjóléti központ keretében. Mindemellett minden járásszékhely lakosságszámtól függetlenül köteleessé vált a továbbiakban család- és gyermekjóléti központot működtetni, melynek működési területe kiterjed a járáshoz tartozó valamennyi településre. Ennek következtében a továbbiakban a Jászsági Szolgálat már az alábbi ellátási területen látott el feladatokat:

- ellátta a **család- és gyermekjóléti szolgálat** feladatait a társult önkormányzatok közigazgatási területén (15 településen), továbbá
- ellátta a **család- és gyermekjóléti központ** feladatait a Jászapáti Járáshoz és a Jászberényi Járáshoz tartozó települések közigazgatási területén.

Ezt követően újabb jogszabályváltozások következtében 2017-től ismét a szolgáltatások biztosításának újragondolása és átszervezése vált szükségessé, mivel ettől az évtől a járásszékhely önkormányzatok lettek kötelesek működtetni a család- és gyermekjóléti központokat. Emiatt a korábbi társulási feladatellátási struktúra nem működhetett tovább.

Mivel a továbbiakban **Jászberény Városi Önkormányzat – mint fenntartó – lett köteles működtetni** a család- és gyermekjóléti központot a Jászberényi Járás ellátási területére kiterjedően, Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete

- a család- és gyermekjóléti szolgálat feladat Jászberény város közigazgatási területére kiterjedő, továbbá
- a család- és gyermekjóléti központi feladat Jászberényi Járás közigazgatási területére kiterjedő,

2017. január hó 1. napjától kezdődő ellátására önálló jogi személyiséggel rendelkező, **Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ** elnevezésű költségvetési szervet hozott létre.

Ettől az időponttól kezdődően továbbá **ellátási szerződés** alapján **Jásztelek, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászágó és Jászfákóhalma** települések a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak biztosítására vonatkozó ellátási kötelezettségüket a településeik lakosságára kiterjedően szintén a Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában működő Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ intézménye (továbbiakban: Központ) – ezen belül a család- és gyermekjóléti szolgálat intézményegysége – látja el.

Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ

A már említett jogszabályváltozás eredményeként új munkakörök jöttek létre (a korábbi családgondozó helyett 2016 januárjától a továbbiakban családsegítő, és esetmenedzser). A Központ engedélyezett szakmai létszáma jelenleg összesen 18+1 fő, munkakörönként az alábbi megoszlásban:

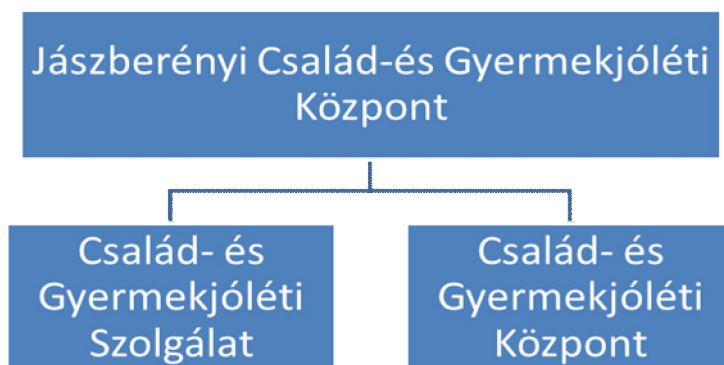
- 1 fő intézményvezető
- 10 fő családsegítő
(7 fő Jászberényben, 3 fő az ellátási szerződéssel csatlakozott településeken)
- 3 fő esetmenedzser
- 4 fő tanácsadó
- 1 fő ügyfelirányító-takarító

A Központ integrált intézményként továbbra is a két szolgáltatást - családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást - biztosítja a felsorolt ellátási területen, ezen belül Jászberényben is:

- A **családsegítés** az életvezetési problémákkal, szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, illetve krízishelyzetbe került családok, és személyek ellátása. Az ellátás célja a családok és egyének életvezetési képességének megőrzése, a krízishelyzet megszüntetése, illetve preventív ellátások biztosítása.
- A **gyermekjóléti szolgáltatás** feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. Feladata továbbá a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének segítése.

Mindkét szolgáltatás személyes gondoskodást nyújt, elsősorban a szociális munka eszközszerével igyekszik segítséget nyújtani a rászorulóknak.

A szolgáltatások ellátása viszont a már felvázolt módon 2016. január 1-jét követően kétszintűvé vált. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás és a család- és gyermekjóléti központ külön szervezeti egységet alkotnak, mindkét szervezeti egység szakmai önállósága biztosított. Az intézmény szervezeti felépítését az alábbi ábra mutatja be:

A 2017. január 1-jével létrejött feladat ellátási struktúrában **Jászberény** jelenleg 15 fő engedélyezett szakmai létszámmal rendelkezik: 1 fő mb. intézményvezető, 7 fő családsegítő, 3 fő eszményvezető, és 4 fő tanácsadó. Mindezen felül az intézmény megfelelő működésének biztosítása érdekében 2017. február 1-jétől 1 fő ügyfélfelirányító-takarító munkakör engedélyezésére került sor a fenntartó által.

A szakképzettségi arányt tekintve a Jászberényben dolgozó szakemberek **100 %-ban rendelkeznek** a külön jogszabályban **előírt szakképesítéssel**.

Itt különösen említést igényel az az országosan is jelen lévő kedvezőtlen folyamat, mely az utóbbi években egyre jobban ellehetetleníti a stabil és magas színvonalú feladatellátás megszervezését, fenntartását. A szakmában aktuálisan jelen lévő, általánosságban jellemző nagy leterheltség (mind fizikai, mind mentális), az erkölcsi és anyagi elismertség hiánya (alacsony munkabérek, melyet az utóbbi időszak kiegészítő és ágazati pótlék rendszere sem képes hatékonyan konszolidálni) okán egyre jobban eluralkodó **magas fluktuáció és szakemberhiány** ezt a szolgáltatási területet sem kíméli, mondhatni különösen sújtja. Januárban kritikus mértékű fluktuáció érintette és veszélyeztette az intézményt, melynek stabilizálása még aktuálisan is zajlik (intézményi szinten az akkor várható 5 fő hiányt sikerült 3-ra „lefagrasztani”), de még jelenleg is szakemberhiánnyal küzd intézményünk.

Mindezt felerősíti az is, hogy a dolgozók munkakörülményei is jelentősen megnehezedtek az elmúlt években/évtizedekben. Növekszik az „embert próbáló”, nagy mentális megterhelést jelentő esetek aránya (pl. bántalmazás, deviancia/pszichiátriai beteg a családban, eldurvult válási szituációk). Egyre gyakrabban kell kritikus körülmények között lévő családoknál is beavatkozni (pl. tetves, vagy rühös gyermek, hepatitis fertőzés a családban, kritikus higiénés, vagy veszélyes külterületi körülmények). A pályát sorra elhagyó kollégák pótlása pedig nagy kihívást jelent, hiszen a meghirdetett álláshelyekre alig van jelentkező, a pályakezdő, (végszükség esetén akár szakképzetlen) kollégák felkészítése, felzárkóztatása pedig több évet vesz igénybe. Mindez különösen sürgetővé teszi a szakemberek munkafeltételeinek (bérek, juttatások, személyi és tárgyi feltételek) optimalizálását, melyhez minden lehetséges helyi, központi és pályázati forrást szükséges számba venni.

Mindezt figyelembe véve a **személyi feltételek stabilizálása az elkövetkező időszak kardinális feladata** lesz, hiszen a szükséges létszámú, illetve megfelelő végzettségű szakdolgozó hiánya veszélyezteti az intézmény stabil és eredményes működését. A hiányzó létszámból fakadó többletterhek esetleges elhúzódnása pedig további jelentős terhet jelentenek a még meglévő állomány munkájára is.

Az jászberényi intézmény **infrastrukturális és tárgyi feltételei** általánosságban **megfelelőnek és kedvezőnek** mondhatók. Mindemellett azonban az elmúlt időszak

jogszabályváltozásai okán megjelent többletfeladatok vonzataként mára helyiségproblémák, helyhiány is felmerül. Maga az épület, amelyben Központunk elhelyezésre került, alapvetően megfelelő munkafeltételeket biztosított számunkra a tevékenységek végzéséhez, azonban a feladatellátás kibővüléséből fakadó további helyiségigényeket tekintve mára helyhiány és esetenként zsúfoltság is jelentkezik. Sikeres pályázat esetén az intézmény TOP-os forrásból reméli a közeljövőben a szükségessé váló energetikai, fűtőkorszerűsítési, intézményfelújítási és helyiségkihasználtság optimalizálását célzó beruházások megvalósítását, mely fontos fejlesztéseket jelentene az intézmény jövőjét illetően.

A munkavégzéshez elegendő számú szolgálati kerékpár, és mobiltelefon áll a munkatársak rendelkezésére. A szolgáltatások már a 2008. január 1-jei társulási átalakuláskor is rendelkeztek megfelelő mennyiségű és minőségű tárgyi felszereltséggel, és az azóta történt újabb beszerzéseknek köszönhetően a tárgyi feltételeink évről évre tovább javultak az intézmény alapítása óta. Mindezen erőfeszítések ellenére azonban a fokozatosan elavuló informatikai eszközök cseréje folyamatos feladatot jelent. Az előző évi beszerzések ellenére még számos meglévő számítógép szorul karbantartásra, vagy cserére. Különösen aktuálissá vált a számítógépekhez megfelelő irodai programok beszerzése a fokozódó és komolyabb informatikai háttért igénylő adminisztrációs feladatok ellátása és bevezetése okán.

A Jászberényi Központ által ellátandó feladatok (gondozás, szervezés, szolgáltatás), továbbá azon belül is a járási szintű és a jelentős külterületi munka (Neszűr, Pórtelek, egyéb tanyavilág) alapvetően megkívánják a tervezhető, adott esetben az azonnali intézkedési lehetőséget. Mindezen feladatok hatékonyabb ellátására 2006 óta saját szolgálati gépjármű állt már eddig is rendelkezésünkre. Kedvező változást jelent, hogy 2016 februárjában egy újabb szolgálati gépjármű beszerzésére kerülhetett sor, mely szintén Jászberényben, a Szolgálat Központtá történő átalakulásával megnövekedett járási szintű, a 9 településre történő feladatellátás szervezésének zökkenőmentes biztosítását támogatja. Pár éven belül azonban fejlesztési igényként merülhet fel a még korábban vásárolt, időközben elhasználódó, jelenleg 11 éves gépjármű cseréje.

A Központ „új” működési engedélye megalapításakor, 2017. január 1-jével került kiadásra, melynek értelmében az intézmény mindkét szolgáltatása vonatkozásában **határozatlan idejű működési engedélyt** kapott.

3.2. A Központ szakmai feladatainak bemutatása

A már említett új szolgáltatási struktúra (család- és gyermekjóléti szolgálat, és család- és gyermekjóléti központ) eredményeként az intézmény kiterjedt és széleskörű feladat ellátási kötelezettségekkel terhelt. Figyelembe véve a szinte folyamatosan zajló, több lépcsőben hatályba lépő és kiegészülő jogszabályváltozásokat, ezek várhatóan tovább bővülnek az elkövetkező időszakban is (pl. iskolai-óvodai szociális munka, szociális diagnózis).

A Központ ellátási kötelezettsége a speciális szolgáltatások terén és a hatósági feladatellátással érintett esetekben a Jászberényi Járás összes településére kiterjed.

A 2016-os ún. „próba év” és a 2017 év eleje óta eltelt tapasztalatok alapján elmondható, hogy a szerkezeti átalakítás és az év eleji újabb változások nagy kihívások elé állították a feladatellátás és szolgáltatási elemek mind járási, mind helyi szintű megszervezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás, így ezen a területen a **Központ** a Gyvt. 39. – 40/A. §-aiban foglaltaknak megfelelően **az alábbi területeken lát el feladatokat**:

Ellátja a **gyermekjóléti szolgálat általános szolgáltatási feladatait**:

1) A gyermek testi, lelki egészségének, **családban történő nevelkedésének elősegítése** érdekében:

- tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásának szervezése,
- szabadidős programok szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése.

2) A gyermek **veszélyeztetettségének megelőzése** érdekében:

- a gyermekek veszélyeztetettségét észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, azok megoldására javaslatok készítése,
- a jelzőrendszer tagjai közötti (Gyvt. 17. § (1)) együttműködés megszervezések és tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat (ez várhatóan 2018. január 1-jével már kötelező feladattá válik).

3) A **kialakult veszélyeztettség megszüntetése** érdekében:

- a gyermekekkel, családokkal végzett szociális munkával (szociális segítőmunka) elősegíteni gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében,
- egyéb gyermekjóléti alapellátások, szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételén kezdeményezése.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Mivel a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (itt a továbbiakban gyermekjóléti szolgálat) - keretében működtethető, a gyermekjóléti szolgálat ellátja az eddig felvázolt gyermekjóléti szolgáltatási feladatokon túl a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait is (a családsegítés feladatainak részletezésétől itt azonban most eltekintünk).

Mindezekon túl továbbá a gyermekjóléti szolgálat:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,

- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- szükség esetén az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- segíti a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatainak ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkájában

Család- és gyermekjóléti Központ

A központ a gyermekjóléti szolgálat **általános szolgáltatási feladatain túl továbbá, a járás összes településére kiterjedően** az alábbi feladatokat látja el:

1.) A gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő **önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt**, amelynek keretében biztosít

- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a Gyvt. 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást,
- - ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát;

2.) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó **hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el**, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi

pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít.

3.) **Szakmai támogatást nyújt** az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

3.3. A Központ szakmai tevékenységének bemutatása

Az elmúlt évben a szolgáltatás szerkezeti átalakítását figyelembe véve a statisztikai adatok rögzítése, dokumentálása és az adatszolgáltatási kötelezettség a korábbi évektől eltérően már egy teljesen más struktúrában zajlott (szolgálat esetén a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás összevonása/integrálása, központ és szolgálat elkülönült szervezeti egységei). Ezt figyelembe véve az intézmény, ezen belül a gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységének bemutatása az előző évek szolgáltatási adataival, tendenciáival már nem minden vonatkozásban válik összevethetővé vagy viszonyíthatóvá. Ennek ellenére a fontosabbnak vélt területeken kísérletet teszünk párhuzamok mentén értékeléseket és összehasonlításokat is tenni a szolgáltatási, ellátotti mutatók és szakmai tevékenységek alakulásának bemutatására.

Család és gyermekjóléti szolgálat:

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATNÁL MEGJELENTEK				
Igénybevétel módja	0 – 17 éves	18 éves és idősebb	Összesen	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	162	168	330	116
Tanácsadottként megjelentek			66	40
Egyszeri alkalommal megjelentek száma	0	133	133	127
Összesen			529	283

1. számú táblázat

Az 1. számú táblázat szemlélteti az elmúlt évben, 2016-ban **a család- és gyermekjóléti szolgálatot felkeresők** számát. Ez azt jelenti, hogy a statisztikai adatszolgáltatásban összevonásra kerültek a két szolgáltatás (családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás) statisztikai adatai. Az ellátotti létszám „összetetté” vált abból a szempontból is, hogy a szerkezeti átalakítást követően, a korábbi évektől eltérően a gyermekjóléti szolgáltatásban az ellátott gyermekeken túl már azok szüleit is rögzíteni kell. Mindezt figyelembe véve bonyolultabbá és nehezebbé vált az adatszolgáltatás külön a két szolgáltatásról, hiszen az adatok és mutatók nyilvántartására vonatkozó jogszabályi előírások nem is írják elő a két szolgáltatásról külön történő adatnyilvántartási kötelezettséget. Mindemellett törekszünk a szolgálat tevékenységén belül a gyermekjóléti szolgáltatást is lehatárolni.

Az adatokból az kitűnik, hogy a szolgáltatások összevonásának úgymond „vesztése” a családsegítés lett. A korábbi évek 300-350 ellátottját tekintve az elmúlt évben 141 fő került

regisztrálásra a családsegítésben. Ezt figyelembe véve összesen 388 fő (gyermek és szülei) részesült gyermekjóléti szolgáltatásban.

Mivel nő a gyermekjóléti szolgáltatást igénylő esetek száma és egyre összetettebb és időigényesebb az esetek ellátása, a kapacitások érhető módon a gyermekjóléti oldalon összpontosulnak.

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSBAN RÉSZESÜLŐK			
Év	Ellátott gyermekek (év/fő)	Éves forgalom	Szakmai tevékenységek száma
2012	195	2926	6960
2013	227	3614	9174
2014	195	3175	6674
2015	155	2269	5827
2016	162	3023	7511

2. számú táblázat

Az 2. számú táblázat szemlélteti a **gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő gyermekek számának alakulását** az elmúlt években. Az ellátotti létszámot jelentősen befolyásolja az észlelő- és jelzőrendszer¹ől érkező jelzések száma. 2016-ban az azt megelőző korábbi két évben megfigyelhető visszaesést követően 22 %-kal több jelzés érkezett a szolgálathoz, tehát több nehézséggel küzdő gyermek és család került a szolgáltatás látókörébe. A tárgyévben újként keletkezett esetek száma 84-ről 114-re emelkedett. Az ellátotti létszám emelkedésének további oka megítélésünk szerint a családok válsága következtében megjelenő és egyre nehezedő életkörülmények.

Figyelembe véve a családsegítés 535-re zuhant forgalmát, a gyermekjóléti ellátás forgalmi adatai tovább növekedtek.

Az éves **forgalmi és szakmai tevékenységek számában látható jelentős növekedés** mellett az év során többszörös szakember elvándorlással és létszámhiánnyal is küzdött a szolgálat. Ilyen körülmények között az adatok alátámasztják, hogy a munkatársak nagy munkaterheknek voltak kitéve, mely esetenként még a munkaidőn túli munkavégzések mellett sem volt teljesíthető maradéktalanul.

A szolgáltatás látókörébe került **veszélyeztetett gyermekek** számát tekintve (199) az tapasztalható, hogy a családgondozás során jellemző jelenség a problémák többszörösen összetett, halmozott vagy súlyosabb fokú előfordulása. Az ellehetetlenedett, sokproblémás élethelyzeteken több esetben már a hosszú távú - akár évekig elhúzódó - családgondozás és intenzív szakmai együttműködés sem képes tartósan enyhíteni, esetenként a gyermekek saját családjukban történő nevelkedésének lehetőségét tovább megtartani.

A veszélyeztetettség okait tekintve első helyen a környezeti okok állnak, melyen belül legjellemzőbbek a **családi konfliktusok** (szülők közti, szülő-gyermek közti) és a **nevelési problémák**. A másik hangsúlyos főcsoport a magatartási okok, melyen belül a

¹ Észlelő és jelzőrendszer: a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 17§ által meghatározott és nevesített, gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek, intézmények, szervezetek.

gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek (köznevelési, jellemzően iskolai hiányzások, magatartászavarok) vezetnek. Durva változás, hogy a szolgálatnál ellátott bántalmazott gyermekek száma 9-ről 21-re emelkedett. Ezen belül a fizikai 5-ről 9-re, a lelki 3-ról 11-re. Szexuális bántalmazás 1 esetben történt. A **családon belüli bántalmazások száma is növekedést mutat** (11-ről 21-re emelkedett). Az **elhanyagolt** gyermekek száma is 73-ról 90-re növekedett.

A családlátogatások száma a szolgálat részéről 1297. Ebből 839 a külterületeken élő családoknál történt, mely mutatja, hogy a Neszúrbén és egyéb tanyavilágban továbbra is jelentős feladatokat látunk el.

2016-ban 1 kiskorú, 2 fiatakorú és 2 felnőtt szociálisan **válsághelyzetben lévő várandós** anyával került kapcsolatba a gyermekjóléti szolgálat, akiknek gondozásba vétele vált szükségessé. Krízishelyzet miatt családok átmeneti otthonában történő elhelyezésre az előző évben nem került sor.

Család és gyermekjóléti központ:

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONTNÁL MEGJELENTEK			
Igénybevétel módja	0 – 17 éves	18 éves és idősebb	Összesen
Egyszeri alkalommal	0	4	4
Rendszeresen	253	246	499
Ebből hatósági intézkedéssel érintett	253	246	499
Speciális szolgáltatást igénybe vevők			76

3. számú táblázat

A központ ellátottjainak száma a 3. számú táblázatban látható, 2016-ban összesen 499 fő, melyből 240 kiskorú volt. A speciális szolgáltatásokon belül 3 esetben kérték a gyermekek krízishelyzetét jelző telefonos készenléti szolgálat segítségét a Jászberényi Járás területén. Jogi tanácsadásban 42 esetben 34 ellátott részesült. Pszichológiai tanácsadást 82 esetben 39 fő vett igénybe.

A központ által tett javaslatlétélek száma 164, melynek eredményeként 225 kiskorú vált jogerős hatósági intézkedéssel érintetté.

A központ **hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szakmai tevékenységeinek száma 3298**. Mindez intézményi szinten a szolgálat és központ részéről összesen 6321, ami egy drasztikus emelkedést mutat visszatekintve a 2015-ös adatokra, hiszen a két szolgáltatás vonatkozásában ez akkor még „csak” 3527 volt. Mindez szintén azt támasztja alá, hogy az „új” szolgáltatási és szervezeti struktúrában **lényegesen nagyobb munkaterhek hárulnak a munkatársakra**.

A központ a feladatellátása során a járásban 433 családlátogatást végzett, melyből 201 Jászberényben valósult meg (54 belterületen, 147 pedig a külterületi részeken).

HATÓSÁGI INTÉZKEDÉS NYOMÁN GONDOZOTT KISKORÚAK A KÖZPONTNÁL/FŐ				
védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozott	Összesen
128	2	104	6	240
EBBŐL JÁSZBERÉNYBEN				
44	-	48	3	95

4. számú táblázat

A fenti táblázatban az látható, a hatósági intézkedések jelentős részét a védelembe vétel és a nevelésbe vétel teszi ki.

2016-ban a **családból történő kiemelések** aránya növekedett, 11 gyermeket és 7 családot érintett Jászberényben (2015-ben 8 gyermek). A szakellátásba került gyermekek száma továbbra is jellemzően a település külterületéről kerül ki, azon belül is jellemzően a Neszűrben élő családokból.

Nehéz feladat a **családjukból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása**, mely során próbálják szociális segítő tevékenységgel (családgondozással) elősegíteni a nevelésbe vett gyermekek otthoni környezetükbe történő visszahelyezését, a gyermeknevelésre alkalmas életkörülmények megteremtését, javítását, valamint a szülő és a gyermek közötti kapcsolat megőrzését, helyreállítását. 2016-ban 48 gyermeket érintően láttak el ilyen feladatokat. Az elmúlt évben családba történő visszahelyezésre nem került sor a településen.

A központ tekintetében különösen nagy terhet jelent a jogszabály által meghatározott esetmenedzseri esetszámokkal történő foglalkozás, hiszen **egy szakembernek akár 50 esete lehet, átlagban ennek határán dolgoznak jelenleg is**. Ennyi családdal a jogszabályban és eljárási rendekben meghatározott és elvárt keretek szerint foglalkozni teljesíthetetlen feltételrendszert teremt (hasonló nehézségek jellemzők a fentebb részletezett szolgálat esetében is).

Az intézmény programjai, rendezvényei, egyéb szakmai tevékenységei 2016-ban:

Az intézményben a két szervezeti egység munkatársai egymással együttműködve az elmúlt év folyamán is több **preventív programot** szervezett, vagy vett részt, közreműködőként azok szervezésében.

Nyári napközis Élménytábor:

Az intézmény már hosszú évek óta szervez gyermektáborokat. 2016. június 27. és július 1. között már 11. alkalommal került megrendezésre az az egyhetes ingyenes **napközis tábor**, amely a szolgálat látókörében lévő veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek, 25 fő számára kínál élményekben gazdag programokat. A tábornak az elmúlt évben a Csillag-Cserhaj Községi Szolgáltatóház adott otthont.

A közösségépítő, készségfejlesztő, egészségnevelő és sport tevékenységeken, mozgásos játékokon kívül nagy élményt jelentett a strandolás, és számos egyéb program is színesítette a gyermekek szabadidő eltöltését. Az egyik napon egy színvonalas kézműves foglalkozást tartottak a résztvevőknek a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Esély Szociális Közalapítvány

munkatársai. Külön említést igényel a Fővárosi Állatkertben eltöltött egész napos kirándulás, ahová ingyenes belépőt biztosított részünkre az intézmény.

A tábor megvalósításában a szolgálat munkatársain kívül önkéntes résztvevők és közösségi szolgálatos fiatalok is részt vettek. A programokat a felkért szakemberek térítésmentesen biztosították. Jászberény Városi Önkormányzat Humán Erőforrás Bizottsága támogatása biztosította a tábor megvalósításához szükséges költségek jelentős részét.

Egészség Nap - „Szer-telen Sziget”:

2016. október 14-én városunkban ismét megrendezésre került az EGÉSZSÉG NAP, melynek keretében számos sportrendezvény, valamint az egészséges életmódhoz kapcsolódó előadások, bemutatók, és szűrések zajlottak különböző helyszíneken. Az előző évekhez hasonlóan intézményünk is csatlakozott és részt vett a rendezvényen a DMK Ifjúsági Házban. A programon való részvétel újabb lehetőséget teremtett a szolgáltatások bemutatkozására a helyszínen nyújtott színes interaktív programjaink révén (pl. játékos tevékenységek, kérdőívek, totók, kötetlen beszélgetések).

Itt meg kell említeni továbbá, hogy Jászberény városban a Kábítószer Egyeztető Fórum újjászervezésének megindulása keretében, a KEF megalakítására a Jászvárosi Önkormányzatok Szövetsége (JÖSZ) pályázatot nyújtott be, melyben az intézmény is közreműködött.

A megalakítandó KEF-hez kapcsolódóan zajló programsorozat keretében a városi rendezvényen „SZER-TELEN SZIGET” néven szociálpedagógus, pszichológus, iskolaorvos, szociális munkás és bűnmegelőzési szakember bevonásával, az intézmény részvételével prevenciós stand működött az Egészségnapon Jászberényben, továbbá más időpontokban Jászfényszarun, és Pusztamonostoron is.

Játszóház DMK Ifjúsági Ház:

Már több éve együttműködünk OLAJÁG-JÁSZ Mozgássérültek Közhasznú Egyesületével, meghívásukra a rendezvényeiken gyermekprogramokat biztosítunk. Az Egyesület 2016. október 15-én a DMK Ifjúsági Házban tartott programjukon a szolgálat munkatársai ismét kézműves és szabadidős foglalkozást szerveztek a gyerekeknek (rajzolás, ragasztás, színezés, arcfestés, stb.).

„JÓ SZÍVVEL ...” akció:

Köszönjük... Viszonozzuk... Fogadjuk... Adjuk... Kínáljuk....

2016. december 11-én a városi adventi programok keretében a Központ munkatársai az előző évhez hasonlóan ismét adományt gyűjtöttek a „Jó Szívvel Faháznál”. Forró teával, hagymás zsíros kenyérrel, házi készítésű mézeskaláccsal, lufikkal, zászlókkal ajándékoztuk meg a felajánlásokért cserébe a jótékonykodó jászberényi lakosokat, továbbá köszönetként kedves szívből jövő jókívánságokat adtunk. Az akcióban gyűjtött, felajánlott közel 40 000 Ft összegből krízishelyzetben lévő, vagy nehéz sorsú gyermekek és családok részesültek/részesülnek élelmiszer csomagban.

Családi konfliktusok, problémássá vált emberi kapcsolatok, kritikussá fajult válási szituációk okán továbbra is igény jelentkezik arra, hogy az intézményben **kapcsolattartásokhoz** helyszínt és szükség esetén családgyógyászati felügyeletet biztosítsunk. 2016. január 1-jétől a Központ kötelező feladatává vált a kapcsolattartási ügyelet biztosítása, amit azonban jelenleg csak hétköznapiokon áll módunkban biztosítani. Fokozatosan bővül az igénybevevők köre, aktuálisan heti 3 nap zajlanak kapcsolattartások az intézményben.

A Szolgálat továbbra is jó szakmai kapcsolatot ápol és rendszeresen **együttműködik** számos városi, **civil és egyházi szervezettel**. Rendszeresen érkeznek hozzánk különböző lakossági felajánlások és **adományok** (pl. ruhaneműk, háztartási eszközök, bútorok) melyeket folyamatosan **közvetítjük klienseink körében**. Ezen kívül az elmúlt évben is kaptunk újabb segítséget (ruha-, és élelmiszeradományokat, valamint használati tárgyakat, játékokat) a Tesco-Globál Zrt. Jászberényi Áruházától, és a Magyar Vöröskereszt Jászberényi szervezetétől is. Karácsony előtt pedig a Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campusa

(volt SZIE ABPK) és a Tehetség Sportegyesület felajánlásait oszthattuk szét a látókörynkben lévő nehéz sorsú gyermekek és családjaik körében.

Az intézmény évről évre **terephely és tereptanári feladatokat is ellát**, rendszeresen fogadja a szakmai gyakorlatra érkező hallgatókat a különböző szakirányú képzési intézményekből.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése:

A szolgáltatások 2016-os szerkezeti átalakításának indokoltága vonatkozásában hangsúlyos célkitűzésként jelent meg az észlelő és jelzőrendszer tekintetében a jelzőrendszeri munka összehangolásának és megerősítésének szükségessége. Ennek eredményeként a módosítás nem csak a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás szolgáltatási feladatainak (család- és gyermekjóléti szolgálat), hanem a két szolgáltatás jelzőrendszerének „összevonását”, azonos hangsúlyosságát is jelentette. **A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer** (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése a család- és gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata.

A jelzőrendszer eredményes működésének két legfontosabb indikációja:

- Az **idejében felismert probléma** a beavatkozások pozitív prognózisának alapfeltétele.
- A gyermekvédelem területén csak **az ellátásban érintett szervezetek és szakemberek érdemi együttműködésétől** - közös alapokra helyezett, a kompetenciákat figyelembe véve közösen kialakított és megvalósított szakmai tevékenységtől - várható eredmény.

A Központ 2017. 02. 16-án rendezte meg **Éves Szakmai Tanácskozását**. A tanácskozás megtartása, összehívása már az előzményekben is jogszabályban előírt feladata volt intézményünknek. A 2016.01. 01-jét követő jogszabályváltozások eredményeként azonban a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. § (5) bekezdése alapján a továbbiakban a korábbi határidőtől eltérően már korábban, **minden év február 28-áig kell az Éves Szakmai Tanácskozást megszervezni**. A jogszabályváltozás egy másik elemeként a tanácskozás keretében az intézmény feladata az előzetesen összegyűjtött információk és a tanácskozás tapasztalatai alapján minden év **március 31-éig elkészíteni a település éves jelzőrendszeri intézkedési tervét**, mely tartalmazza

- a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóinak tanulságait,
- az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- az éves célkitűzéseket, és
- a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Az előzetes írásbeli beszámolók bekérésére vonatkozó 23 megkeresésből 21 érkezett vissza. A település 3 házi gyermekorvosából 2 nem reagált a megkeresésre. A megküldött beszámolókból 13 tartalmazott konkrét javaslatokat és célkitűzéseket.

A települési jelzőrendszeri tagoktól kapott adatok összegzése alapján az előző évhez viszonyítva tovább csökkent (-5,3%) a hátrányos helyzetű (HH), de nőtt viszont a részükről észlelt, „nyilvántartott” veszélyeztetett gyermekek száma (+31%).

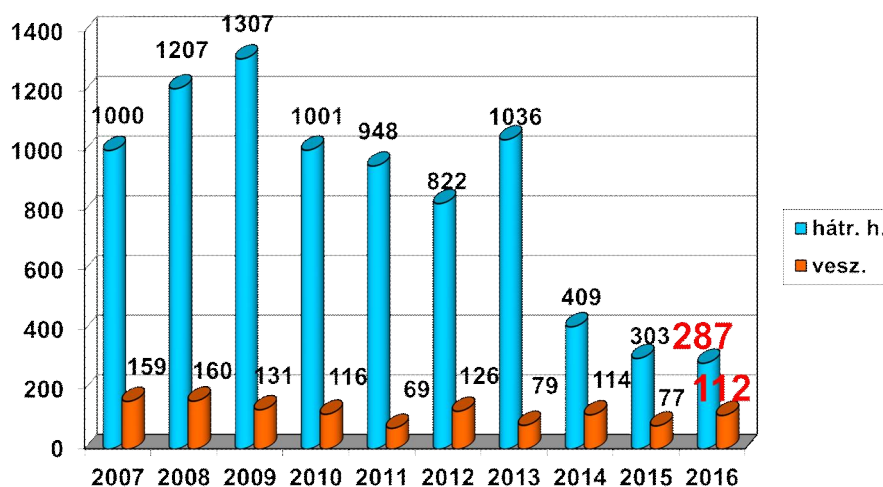
Igénybevevők körében szerzett tapasztalatok alapján érzékelhető, hogy a hátrányos helyzet számában mutakozó évek óta zajló csökkenést a megállapítás feltételeiben 2013-ban

bekövetkezett jogszabályváltozások idézik elő (szülő kérelmére állapítható meg, határozatban, meghatározott körülmények teljesülése esetén).

A korábbi évben tapasztaltakkal szemben változás, hogy míg 2016-ban jellemzően a középfokú oktatás intézményeire, addig az idén inkább az általános iskolákra volt jellemző, hogy nem tartják nyilván, vagy/és nem szolgáltatott adatot a veszélyeztetett gyermekek számáról a megküldött beszámolóikban.

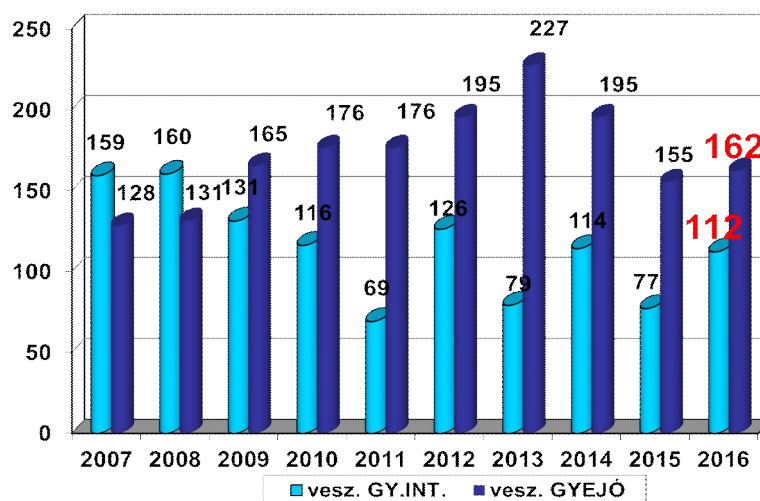
Mindemellett figyelemfelhívó a korábbi csökkenéssel szemben, hogy az elmúlt évben **2-szeresére nőtt a magántanulók száma**, és **3,5-szeresére nőtt a mulasztott órák miatti évismétlések száma**, amely jelentősen növeli az iskolai lemorzsolódás veszélyét.

Összehasonlítás az előző évek Jászberényi adataival

1. diagram: Veszélyeztetettség és hátrányos helyzet alakulása a településen a megküldött tájékoztatók alapján

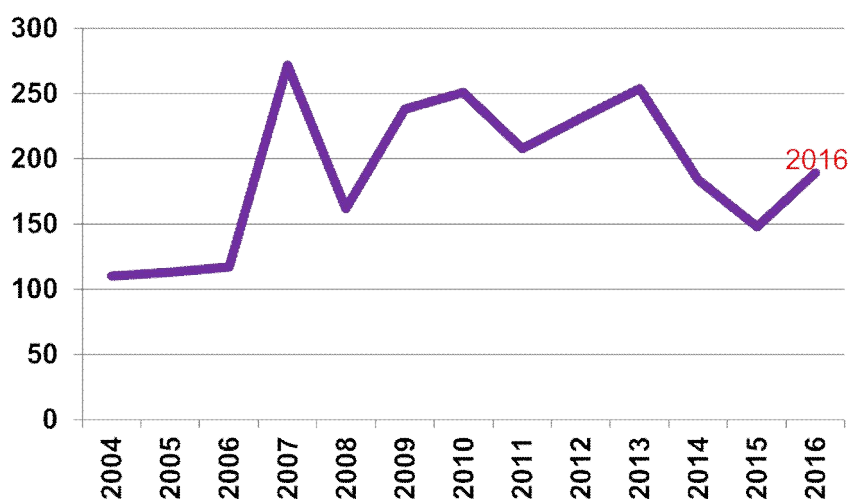
Ugyanakkor: A gyermekjóléti szolgáltatás (GYEJÓ) által gondozott gyermekek száma 2016-ban 162 volt (a település gyermeklakosságának 3,8 %-a).

2. diagram: A gyermekintézményekben nyilvántartott és a GYEJÓ látókörében lévő veszélyeztetettek számának összehasonlítása

A gyermekjóléti szolgáltatás rendszerében nyilvántartott, szolgáltatásban részesült veszélyeztetett gyermekek száma növekedést mutatott (+4,5 %), mely minden bizonnyal összefüggésben áll a jelzések számának újbóli növekedésével is (a korábbi „mélyrepülés után” 2016-ban 22%-kal emelkedett, a jelzések száma 189 volt).

Az elmúlt évben fordult a helyzet, a legtöbb jelzés az állampolgároktól érkezett, második helyre szorítva a közoktatási intézményeket. Jelentős számú jelzés érkezett még továbbá a hatóságoktól is (gyámhatósági/gyámhivatali/szabálysértési, rendőri szervektől).

3. diagram: A jelzések számának alakulása

A jelzőrendszer munkájának, a szakmaközi együttműködésnek pozitív a megítélése, értékelése jellemző továbbra is a tagok részéről.

Az észlelő és jelzőrendszer tagjai a visszajelzések és beszámolók alapján az alábbi jelzőrendszeri munkát érintő éves célkitűzésekre tettek javaslatot:

(A már az előző évben is szereplő problémafelvetések, célkitűzések és javaslatok vastag dőlt betűvel kerültek kiemelésre.)

Problémafelvetések:

- Dohányzás, alkohol, drog: emelkedik, egyre fiatalabb életkorban
- **16-18 éves korosztály fokozott veszélyeztetettsége, lemorzsolódása**
- Tanulók nagyfokú leterheltsége (magas óraszámok, iskolán kívüli különórák)
- **Egyre több problémás, deviáns** vagy az SNI-s és BTMN-es gyermek
- Iskolai hiányzások magas száma
- **Családon belüli erőszak által érintett esetek növekvő száma**
- Kontrollálatlan szabadidőeltöltés, számítógépes és Facebook „függőség”
- Folytonos személyi változások a jelzőrendszerben, van ahol éven belül is
- **Gyermek és ifjúságvédelmi felelős hiánya**
- **Család/szülők hozzáállása nem megfelelő**
- Biztonságos szórakozási lehetőségek hiánya (hangsúlyosan jelent meg)
- Indokolatlan iskolai hiányzások: orvosi igazolások kiadása
- **Hátrányos helyzet:** a jelenlegi szempontsor szerint sokan kiesnek a szociális hálón

Javasolt célkitűzések:

- Bűnalkalmak csökkentése
- **Több prevenciós program, kiterjedtebb drogprevenció** (szülők, pedagógusok felé is, KEF)
- A megkezdett drogprevenció, kortárssegítés fejlesztése
- Iskolapszichológus
- Esetmegbeszélés
- Közös esetmegbeszélések
- Fokozott ellenőrzések: csellengők
- Naprakészség: jogszabályok, módszertani anyagok ismerete
- **Továbbképzések, szakmai előadások**
- **Bölcsődei férőhely növelése, szociálisan hátrányos helyzetű kisdetek elhelyezése a bölcsődébe**

Célok elérését, jelzőrendszer hatékonyabbá tételét elősegítő lépésekre a jelzőrendszeri tagok az alábbi javaslatokat tették:

- **Kulturált, felügyelt szórakozási lehetőség megteremtése tagok, ÖK, szülői szervezetek bevonásával**
- **IVCS, Megelőzési és Tanácsadási Konferencia folytatása**
- **Gyakoribb információ és tapasztalatcsere**
- **Minden tag mutassa be munkáját, gyakorlatát – ez talán erősítheti az együttműködést**
- Jó példák bemutatása
- Inaktív jelzőrendszeri tagok bevonása
- Jelzés esetén hatékonyabb segítés
- Fő állású gyermek és ifjúságvédelmi szakember az iskolában

A fórumon a tapasztalatok összegzéseként az alábbi észrevételek megfogalmazására került sor:

- **Drog jelen van** városunkban, hangsúlyozott a megelőzés fontossága. Javaslat erre: **elterelő hely**, szakemberekkel, összegyűjteni a fiatalokat, előrelepést kell kitalálni, jelenleg **csak Szolnokon** érhető el ellátóhely a környékben.
- **Kulturált és biztonságos szórakozási lehetőségek kellenének Jászberényben.** Főleg a nyári időszakra. Gócpont a buszpályaudvar és a piac közeli boltok. Drog mellett az italfogyasztás és dohányzás is jelentős.
- Kimagasló tanuló, sportoló gyerekeket kellene megszólítani és **mintaképként a fiatalság elé állítani.** Fórumok kellenének, ahol ezek a gyerekek elmondhatnák tapasztalataikat.
- Problémát vet fel városunkban, hogy a védőnői **szűrések alkalmával a szülők nagy számban nem viszik tovább vizsgálatra a gyerekeket.** Hiányos a szülői együttműködés. Jogszabályváltozás okán ezeket az eseteket ezentúl jelezni szükséges a család- és gyermekjóléti szolgálat felé, ami temérdek jelzést eredményezhet.
- Egyfajta „új” jelenség, hogy a középiskolában a gyerekek előfordul, hogy **hamis adatokat adnak meg a szülő elérhetőségéről**, emiatt az oktatási intézmény nem tudja probléma esetén elérni a szülőt.

Szolgálatunk az előző években tett javaslatait továbbra is fenntartja az alábbiak vonatkozásában:

Az éves szakmai tanácskozáson felmerülő felvetések között továbbra is szerepel az iskolai gyermek és ifjúságvédelmi feladatok megfelelő és szakszerű ellátásának megoldatlansága. Ez a nehézség évek óta visszatérő problémaként van jelen, gyakorlatilag mióta már nem kapnak az intézmények „kötelező” szakmai létszámot ezen feladat ellátására. A gyermekközösségekben jelen lévő problémák nagyságrendjét és halmazát tekintve szakképzett –lehetőleg az intézménytől független- iskolai szociális munkás alkalmazása lenne optimális, de a korábbi évek tapasztalatait tekintve, elsősorban az általános és középiskolákban önálló, szakirányú szakmai ismeretekkel bíró **gyermekvédelmi felelősök alkalmazása is előrelépést jelentene**. Ezeknek a szakembereknek kulcsszerepük lehetne a gyermekeket érintő veszélyeztetett élethelyzetek felismerésében, és a gyermekeket érintő bűnmegelőzési tevékenységben, drog prevencióban stb.

A várható jogszabályváltozások ugyan előrevetítik, hogy a több más feladatbővülés mellett a kormányzati elképzelések szerint 2018. január 1-jétől a család- és gyermekjóléti központok kötelező feladatává kívánják tenni az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet is. Kérdés azonban, hogy a jelenlegi feladatellátási nehézségek mellett, ha a tervek szerint változatlan szakmai létszámfeltételek mentén tervezik a feladatok bevezetését, a központok milyen mértékben lesznek képesek ezen új szolgáltatás megfelelő biztosítására.

Továbbra is szükségesnek ítélnénk városunkban egy települési **szervezett és összehangolt bűnmegelőzési együttműködés megszervezését, ezen belül is a drog prevenció célú együttműködés újjáélesztését és újra szervezését**. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) tevékenysége 2007 óta szünetel városunkban. Az érintett és arra vállalkozó intézmények és szakemberek szervezett drog prevenció célú együttműködésének újjáélesztése és tevékenysége hozzájárulhat, és hatékony eszköze lehet a gyermekek és fiatalok körében egyre terjedő drogfogyasztás helyi visszaszorításának, a megelőzésnek (prevenciónak), felvilágosításnak. **Ehhez kedvező fordulatnak és indulásnak tekintjük a Jászsági KEF megalakulását és tevékenységének megkezdését**, mely talán megalapozhatja és kellő szakmai bázist teremthet a helyi KEF újjáélesztéséhez is.

4./ Szakmai ellenőrzések

A jegyzői gyámhatóság szakmai felügyeletét a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal látta el, mely rendszeresen kér tájékoztatást, illetve adatokat különféle (ombudsman-i, valamint központi szinten elrendelt) célvizsgálatokhoz. A felügyeleti szerv részéről a 2016. évre vonatkozó, jegyzői gyámhatóságot érintő szakmai ellenőrzés nem történt.

5./ Jövőre vonatkozó javaslatok

A különböző veszélyeztető tényezők miatt **kiemelten fontos a prevenció**, amely nélkülözhetetlen a veszélyeztetettség megelőzése érdekében és a családba történő későbbi visszahelyezés vonatkozásában egyaránt.

A megelőzésnek csak **egy jól működő jelzőrendszer** lehet az alapja, amely koordinálja és szervezi a gyermekvédelmi gondoskodás valamennyi résztvevőjének munkáját. A tájékoztatásban, prevencióban, együttműködésben továbbra is nagy szerepe lesz az Önkormányzatnak.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a már meglévő ellátási formák szinten tartására, fejlesztésére, minőségi javítására.

6./ Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

A Képviselő-testület a 187/2015. (III. 11.) önkormányzati határozatával fogadta el JÁSZBERÉNY VÁROS – 2015-2019. évekre vonatkozó - KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI FELADATTERVÉT.

A Feladatterv célja: mérsékelje a városban előforduló bűncselekmények számát, kezelje azok okait, valamint csökkentse a sértetté válás veszélyét, növelje a lakók biztonságát, hogy a Jászberény Városi Önkormányzat a közbiztonság védelmét szolgáló alapfeladatát magas színvonalon ellássa. Az önkormányzat feladatkörén belül a közbiztonság védelmét, fejlesztését szolgáló feladatok magasabb szintű ellátása, fejlesztése az együttműködő partnerekkel közös tervezésben, összehangolt – ciklikusan értékelt, egyeztetett – megvalósításban.

A feladatterv III. pontja szerinti célok, prioritások között szerepel:

- segítségnyújtás civil szervezeteknek, iskoláknak a pályázatok kidolgozásában, közreműködés azok koordinálásában,
- a gyermekek és a fiatalok bűnmegelőzési nevelése terén a jogkövető magatartás tanúsításának elérése,
- a családon belüli erőszak tendenciáit felmérve a családterápia megszervezése,
- a Szomszédok Egymásért Mozgalom – bűnmegelőzési program – bővítése,
- a biztonságos szórakozóhelyek lehetőségének megteremtése.

A Feladatterv végrehajtásával összefüggő teendők között szerepel

a közbiztonság területén

- a ***hátrányos helyzetű kisebbségek felzárkóztatása, bevonásuk a bűnmegelőzésbe,***
- a lakosság tájékoztatása érdekében a helyi szinten megvalósuló bűnmegelőzési programok megfelelő módon történő propagálása, hogy
- a pedagógusok azonnal reagáljanak az iskolában, illetve az iskola környékén előforduló erőszakos cselekedetekre. A köznevelési intézményekben ***esetmegbeszélő csoportokban, iskolai fórumokon szükséges kiemelni, megbeszélni a deviáns magatartási formákat,*** a társadalom által elvárt magatartási szabályokat. E törekvést támogatva szakemberek által tartott bűnmegelőzési előadásokat kell szervezni.

-intézményi pszichológus megbízásával a közbiztonság védelmét szolgáló alapfeladat hatékonyabb, színvonalasabb ellátása.

A közlekedésbiztonság területén: óvodákban, iskolákban közlekedésbiztonsági tájékoztatók szervezése.

Az önkormányzat feladatai között szerepel, hogy a köznevelési intézményekben támogatni kell a szakmailag megfelelően felkészült közbiztonsági, bűnmegelőzési programok megszervezését és működését. A fiatalok jogkövető magatartásra nevelése (iskolai kötelező előadások), önvédelmi reflexeik kialakítása és erősítése, a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása csökkentheti az elkövetővé és/vagy áldozattá válás kockázatát.

A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében, az alkohol és drog-prevencióban érintett valamennyi szervezet és intézmény közötti folyamatos együttműködésre van szükség. Lehetőséget kell teremteni egy koordinációs fórum létesítésére és működtetésére.

Szükséges a rendőrségi D.A.D.A. program, valamint az „OVI-ZSARU” és az „ISKOLA RENDŐRE PROGRAM” folytatása.

A bűnmegelőzés terén a megelőzés (prevenció) jegyében feladat:

- a felvilágosító propaganda tevékenység folytatása a helyi médiákban, nevelési-oktatási intézményekben a minőségbiztosítási eljárást követően DADA programok szervezése, az osztályfőnöki órák keretein belül helyes életvitelre, veszélyhelyzetek kialakulására, megelőzésére nevelés az ÁNTSZ és a Rendőrség bevonásával, továbbá a Közbiztonsági Show évenkénti megszervezése. Továbbra is cél a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum újjáélesztése.
- a „csellengő” gyermekek támogatása, részükre napi szintű, délutánonkénti elfoglaltság szervezése a közművelődési, illetve sportintézményekben (sportfoglalkozások, kártya, sakk, ügyességi játékok stb.), valamint nyári szünidei időszakban történő, igény szerinti elfoglaltság megszervezése (táboroztatás),
- a szórakozóhelyek nyitvatartási rendjének és a fiatalkorúak szeszitaltal való kiszolgáltatásának szigorúbb ellenőrzése – szükség esetén a lakosság nyugalmanak biztosítása érdekében újraszabályozása -, mely a közvetlen környezet biztonságát és nyugalmaát szolgálja.

Egyre gyakoribb a pedagógusok ellen irányuló, illetve diákok egymás ellen elkövetett iskolai erőszak, ezért szükséges a biztonsági szolgálat iránti igény felmérése igény szerint bővítése, iskolák környékén elhelyezett kamerák számának növelése, a nevelési-oktatási intézmények videó megfigyelő rendszerrel való ellátása.

A Képviselő-testület a 146/2017. (IV. 12.) határozatával elfogadta Jászberény Város Közbiztonsági és Bünmegelőzési Feladattervében foglaltak 2016. évi időarányos megvalósulásáról szóló beszámolót.

Jászági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A Képviselő-testület Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontjában foglalt feladatkörében eljárva - tekintettel Jászberény Város 2015-2019. évekre vonatkozó Közbiztonsági és Bünmegelőzési Feladattervében, valamint a 2013-2020 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozatban foglaltakra – az összehangolt megelőzési tevékenység érdekében a 11/2016. (I. 20.) határozatával támogatta a Jászberényi Kistérség 18 településének közös részvételével megalakítandó Jászági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozását.

A 2016. április hó 18. napján tartott egyeztetésen megfogalmazódott az ügyvivő testület felállításának szükségessége.

2016. április 30-ig Eszes Béla, a Jászági Önkormányzatok Szövetségének elnöke írásban felkérte a jászági települések vezetőit, hogy egy rövid összefoglalást készítsenek és juttassanak el a településükre vonatkozó kábítószerrel kapcsolatos ismereteikről, illetve javaslatokat fogalmazzanak meg a Kábítószer Egyeztető Fórum működésének indítására, annak érdekében, hogy visszajelzések alapján a Jászág vonatkozásában készülhessen egy helyzet-feltáró elemzés, illetve annak mentén elkészülhessen a Cselekvési Terv és az Éves eseménynaptár.

2016. július 19-én jászági szintű Kábítószerügyi Egyeztető Fórumra került sor, melyen a kistérség településeiről beérkezett javaslatok áttekintésére került sor a drogmegelőzési cselekvési terv / programterv elkészítése érdekében.

A fenti folyamat eredményeképpen, az Önkormányzat kezdeményezésére és 2 millió forintos támogatásával a Jászági Önkormányzatok Szövetsége drogmegelőzési programsorozatot valósított meg 2016 őszén a Jászágban.

Az elsősorban általános és középiskolás fiataloknak és szüleiknek szóló programsorozat elsődleges célja az volt, hogy komplex módszerekkel, meggyőző érveket sorakoztasson fel a

kábítószer-fogyasztás megelőzése mellett, illetve a szülők figyelmét ráirányítsa arra, hogy a harmonikus-, értékalapú szülő-gyermek kapcsolat milyen fontos a tragédiák elkerülése érdekében.

A megvalósult szakmai program főbb elemei az alábbiak voltak²:

- **Dr. Zacher Gábor toxikológus előadására** 2016. szeptember 21-én két helyszínen került sor. Jászberényben 230 fő általános - és középiskolás vett részt az előadáson; Jászapátin 240 fő szülő – szakember részvételével valósult meg.
- **„Testünk a csoda” – interaktív utazó kiállítás.** Egyedi tervezésű, látványos, interaktív eszközök segítségével mutatta be az emberi test felépítését, működését. A 2016. november 07-11. között látható kiállítás látogatói létszáma 1677 fő volt.
- **„Természetes Boldogság?” – dohányzásellenes interaktív kiállítás** a látott ismeretanyaghoz kapcsolódó, feldolgozást segítő munkafüzettel. A nyomdakész minőségben kidolgozásra került segédanyag valamennyi érdeklődő iskolához eljutott digitális formában, így a jövőben is – kiállítás nélkül is – tudják használni az érintett és érdeklődő pedagógusok munkájuk során. A 10 molinóból álló kiállítási anyag igény szerint, egyeztetett időpontokban elvihető volt, az alábbi helyszíneken került bemutatásra:
 - Jászapáti Művelődési Ház
 - Jászberény Ifjúsági Ház
 - Jászfényszaru Művelődési Ház
 - Pusztamonostor Általános Iskola
 - Jászsós-szentgyörgyi Általános Iskola
 - Alattyán Általános Iskola
 - Jánoshida Általános Iskola
- **SZER-TELEN SZIGET** – egyéni konzultációs lehetőség biztosítása különböző területek (pszichológus, iskolaorvos, pedagógus, rendőr, szociális munkás) szakembereivel. Egy információs programcsomag is kidolgozásra került, mely a térségben élő szenvedélybetegeket ellátó rehabilitációs lehetőségeket tartalmazza. Öt településen valósult meg a program:
 - Jászberényben az Ifjúsági Ház nagytermében, az Egészségnap rendezvényhez kapcsolódva, kb 100-120 fő résztvevővel.
 - Jászapátin a Pajer Antal Művelődési Házban, Zacher Gábor előadásához kapcsolódva, kb. 240 fő részvételével
 - Jászfényszarun a Petőfi Sándor Művelődési Házban, 7-8. osztályos tanulók (kb. 100 fő) részvételével
 - Pusztamonostoron a Jászsági Általános Iskola Hábor Gabriella Általános Iskolai és Alapfokú Művészeti Iskolai Tagintézményében kb. 120 tanuló részvételével
 - Jászsós-szentgyörgyön a Szent György Katolikus Általános Iskolában kb. 150 tanuló részvételével.
- **„Apa és Én” – dramatikus játék** óvodásoknak az apák bevonásával, drámapedagógus irányításával, melynek célja az egymásrautaltság felismertetése, a közös együttlét és játék értékének megtapasztaltatása volt. Két alkalommal, 2016. november 11-én és 18-án Jászberényben a Központi Óvodában alkalmanként 22 – 25 apuka + családonként 1-2 gyermek részvételével sikeresen valósult meg a program.

² Suhaj Csilla Tünde program szervezője-koordinátor és Baginé Gavaldik Livia programfelelős 2017. február 28-ai keltezésű Jászsági drogmegelőző program szakmai összefoglalója alapján

- **Városi Egészség Nap** megrendezése Jászberényben, amelynek része volt 2 kiállítás ("Természetes boldogság? és a SZER-TELEN-SZIGET program) is.
- **Kortárs segítők képzése** tréning keretében. Jászberény Város négy középiskolájában:
 - a Lehel Vezér Gimnáziumban,
 - a Jászberényi Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Középiskolában,
 - a Jászberényi Katolikus Óvoda, Általános Iskola Liska József Középiskola és Kollégium Tagintézményében,
 - Szent István Sport Általános Iskola és Gimnáziumban
 toboroztak résztvevőket, valamennyi 10. és 11. évfolyamos osztályban. 14 diák jelentkezett a képzésre, akik közül 12 fő vett részt személyes interjún, és közülük 9 fő vállalkozott a bentlakásos képzésre. Az első bentlakásos képzés 2016. november 4. és 5. napján, a második bentlakásos képzés 2016. november 27. és 28. napján valósult meg, 10 részt vevő diákkal, két új taggal. A bentlakásos képzésen túl csoporttalálkozókra is sor kerül(t), követő mentorálás keretében, a Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ közösségi helyiségben, kéthetente csütörtöki napokon. Jelenleg 12 aktív taggal működik a csoport, a Lehel Vezér Gimnáziumból 4 fő, a Liskából 2 fő, a Jászberényi Katolikus Gimnáziumból 6 fő tevékenykedik.
- **Kérdőíves felmérés a droghasználatról** a 7-8. osztályosok ill. a középiskolások körében. A 21 kérdésből álló droghasználati szokásokat vizsgáló kérdőív feldolgozása folyamatban van. A digitális adatbevitel 600 kérdőív esetében megvalósult, melybe bevonásra kerültek a kortárs segítő csoport tagjai is. Az adatbevitel után kerül sor az adatok elemzésére, majd összefoglaló tanulmányban kerülnek bemutatásra a vizsgálat következtetései.

A programok jászberényi és jászsági eseményeiről a helyi írott és elektronikus sajtóban több alkalommal jelent meg képes riport, tudósítás, összefoglaló és híranyag.

A 3,5 hónapos rendezvénysorozat kezdete volt a jászsági drogprevenciós munkafolyamatnak, amelyet a jövőben erre alapozva lehet folyamatosan végezni, felhasználva a kérdőíves felmérés eredményét is. Cél az, hogy minden jászsági település kapcsolódjon be a kábítószer elleni megelőző munkába. A program tapasztalatai megosztásának legjobb fóruma a Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum lehet. Valamennyi programelemről elmondható, hogy a jövőben adaptálható, a jászsági településeken újra megvalósítható

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás 2016. évben sikeres pályázati projektet nyújtott be „Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum megalakítása” címmel az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok (KEF-ek) működési feltételeinek biztosítására, és programjainak támogatására című, KAB-KEF-16-B kódjelű pályázati felhívásra.

A projekt keretében 2017. március 9-én megalakításra került a Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, mely alakuló ülés megkezdéséig a 18 településről 38 fő adta le a Fórum tagságára vonatkozó belépési nyilatkozatát, mely tagok között polgármesterek, alpolgármesterek, képviselők, önkormányzati intézmények, gyermekjóléti- és / vagy szociális ellátásban dolgozó szakemberek, polgárőr egyesületek tagjai, rendőrök, országos mentőszolgálat munkatársa, civil – és egyházi szervezet munkatársai is szerepet vállaltak.

A Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum koordinátori feladatait Suhaj Csilla látja el.

Az alakuló ülésen megválasztásra kerültek a Fórum tisztségviselői, az alábbiak szerint:

- a Fórum elnöke - Szatmári Antalné alpolgármester asszony,
- a Fórum társelnöke - Dr. Pető Katalin ifjúsági iskolorvos, továbbá

- a Fórum titkára - Gubu Beáta, a Magyar Vöröskereszt munkatársa személyében.

Az alakuló ülésen kialakításra kerültek a Fórum szakmai munkacsoportjai, és megválasztásra kerültek a munkacsoportok vezetői az alábbiak szerint:

- 1. Az egészség fejlesztés, kábítószer – megelőzés munkacsoport. Vezetője: Orosz Tibor (rendőr)
- 2. A kezelés, ellátás, felépülés munkacsoport. Vezetője: Baginé Gavaldik Livia (pszichológus)
- 3. A kínálatcsökkentés munkacsoport. Vezetője: Csurgó Lajos (rendőr)
- 4. Az emberi és társadalmi erőforrások munkacsoport. Vezetője: Faragó Sándor (pedagógus)

2017. április 19-én tartott ülésen elfogadásra került a Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Szervezeti és Működési Szabályzata.

7./ A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása

A társadalmi szervezetek és a jászberényi egyházi közösségek alapítványai jelentős részt vállaltak a hátrányos helyzetű gyerekek szabadidős programjainak szervezésében és a gyermekek nyári táboroztatásában. Fő célcsoportjuk a nehéz anyagi körülmények között, krízishelyzetben élő és hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik.

A jövőbeni legfontosabb feladatunk, hogy szorosabbra fűzzük a kapcsolatot a karitatív és segítő tevékenységet ellátó civil szervezetekkel, egyházakkal, keresve a közös együttműködést vagy szerepvállalásuk lehetőségeit.

<i>Lengyelne Nagy Beatrix s.k.</i>	<i>dr. Pap Magdolna s.k.</i>
<i>Jászberényi Család-és Gyermejjóléti Központ</i>	<i>Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda</i>
<i>megbízott vezetője</i>	<i>vezetője</i>